

הכנסת התשע-עשרה

יוזמים : חברי הכנסת
שלי יחימוביץ'
מיכל בירן
משה מזרחי
מיקי רוזנטל
נחמן שי
איציק שמולי
עמר בר-לב
אבישי ברוורמן
סתיו שפיר
יחיאל חיליק בר
איתן כבל

2521/19/פ

הצעת חוק נישואין אזרחיים בישראל, התשע"ד–2014

פרק א': נישואין

סימן א': נישואין לפי בחירה

הגדרות

1. בחוק זה –

"בית המשפט" – בית המשפט לענייני משפחה;

"בית דין דתי" – בית דין רבני, בית דין שרעי, בית דין של עדה נוצרית ובית דין דתי דרוזי;

"בני זוג" – שני בני אדם;

"רשם" – רשם הנישואין שיוקם לפי חוק זה;

"השר" – שר המשפטים.

הזכות להינשא

2. (א) כל אדם זכאי להינשא ולהקים משפחה.

(ב) הזכות להינשא תכובד ללא כל הפליה, ולא תוגבל אלא בחוק, שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש.

3. נישואין אזרחיים ייערכו בישראל על פי הוראות חוק זה (להלן – נישואין אזרחיים).

סימן ב': הוראות כלליות לעניין נישואין אזרחיים

4. כשירות לנישואין (א) לא יינשא אדם אם הוא נשוי או רשום במרשם זוגיות כבן זוג לאדם אחר, בארץ או במדינת חוץ.
- (ב) (1) לא יינשא אדם לבן זוג שהוא הורה, הורה של הורה, צאצאו או אחיו בקרבת דם.
- (2) לא יינשא אדם לבן זוג שהוא הורה, הורה של הורה או צאצאו בקרבה משפטית.
- (ג) לא יינשא אדם בטרם מלאו לו 18 שנים.
5. הודעה בידי רשם (א) בעת הרישום לנישואין, רשם הנישואין ימסור לבני הזוג דברי הסבר לנישאים על פי נוסח שייקבע בתקנות ויסביר לבני הזוג את האמור בהם בשפה המובנת להם.
- (ב) דברי ההסבר לנישאים יכללו, בין היתר, את העניינים המפורטים להלן:
- (1) ההשלכות המשפטיות של דרך הנישואין שבה בחרו, לרבות ביחס למסלול הגירושין;
- (2) מהותו של הסכם יחסי ממון וההסדר החל בהיעדר הסכם שכזה.
6. ביצוע השר יקבע בתקנות את ההליך והטפסים הדרושים לביצוע הליכי רישום הנישואין לפי חוק זה.
7. תעודת נישואין בתוך שלושים ימים מיום עריכת הנישואין, יוציא הרשם תעודת נישואין שתכלול פרטים כפי שייקבע בתקנות.

סימן ג': מינוי רשמי נישואין

8. נישואין אזרחיים עריכת נישואין אזרחיים תהיה בסמכות רשמי הנישואין האזרחיים.
9. מינוי רשם (א) השר ימנה רשם נישואין אזרחיים ראשי.
- (ב) רשם הנישואין האזרחיים הראשי ימנה רשמי נישואין אזרחיים נוספים על פי הצורך ויפקח על מילוי סמכויותיהם לפי חוק זה; רשימת רשמי הנישואין תפורסם ברשומות.
- (ג) כשיר להתמנות כרשם נישואין מי שיכול להתמנות כשופט בבית משפט.
10. סמכות ייחודית לבית המשפט לענייני משפחה לבית המשפט לענייני משפחה לבית המשפט לענייני משפחה על אף האמור בכל דין, לבית המשפט לענייני משפחה הסמכות הייחודית לדון בענייני נישואין אזרחיים, בהתאם להוראות חוק זה.

פרק ב': גירושין

סימן א': קביעת מסלול גירושין

11. עריכת גירושין (א) גירושין בין בני זוג שנישאו בנישואין אזרחיים ייערכו לפי הוראות חוק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בני זוג שנישאו בנישואין אזרחיים וכן נישאו האחד לשני על ידי רב כמובנו בסעיף 2(6) לחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס-1980¹, אימאם, כומר או שייך כמובנם בסעיף 2 לפקודת הנישואין והגירושין (רישום)², ייערכו בבית הדין הדתי של העדה הדתית אליהם הם משתייכים; ואולם לבית הדין לא תהיה סמכות לדון בעניינים הנובעים מהגירושין.

12. גירושין של בני זוג (א) גירושין של בני זוג שרישומם בישראל כנשואים מבוסס על נישואין שנישאו מחוץ לישראל שנערכו במדינת חוץ ייערכו על פי הוראות סימן ב' בפרק זה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בהסכמה בכתב של שני בני הזוג כאמור בסעיף זה יוכלו בני זוג לערוך גירושין בבית דין דתי, ואולם לבית הדין הדתי לא תהיה סמכות לדון בעניינים הנובעים מהגירושין.

סימן ב': גירושין אזרחיים

13. סמכות לדון בגירושין אזרחיים (א) על אף האמור בכל דין, לבית המשפט לענייני משפחה סמכות ייחודית לדון בגירושין אזרחיים ובכל העניינים הנובעים מהם.

14. צו גירושין (א) בית המשפט ייתן צו גירושין במקרים אלה:

(1) בהסכמת שני בני הזוג ובלבד שנוכח כי כל אחד מבני הזוג נתן את הסכמתו באופן חופשי, מבין את משמעותה ותוצאותיה וחלפו שישה חודשים מיום הגשת הבקשה; בני הזוג רשאים להגיש בנוסף בקשה לאישור הסכם המסדיר את כלל העניינים הנובעים מן הנישואים, לרבות יחסי ממון, אפוטרופסות ילדים, משמורתם ומזונותיהם ובית המשפט רשאי לתת להסכם זה תוקף של פסק דין;

(2) בני הזוג או אחד מהם הגישו בקשה לגירושין ובני הזוג לא הגיעו להסכמה בתוך חצי שנה מיום שהוגשה הבקשה; בית המשפט יפסוק גם בכלל העניינים הנובעים מן הנישואים, לרבות יחסי ממון, אפוטרופסות ילדים, משמורתם ומזונותיהם;

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 90.
² חא"י, כרך ב', עמ' (ע) 876, (א) 903.

- (3) על אף האמור בסעיף קטן (א), בית המשפט רשאי ליתן צו גירושין טרם חלפו שישה חודשים מיום הגשת הבקשה, מטעמים שיירשמו ;
- (4) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), בית המשפט רשאי לעכב את מתן הצו לגירושין אם שוכנע כי הדבר דרוש על מנת להגן על טובתם של בני הזוג או של ילדיהם או מטעמים מיוחדים אחרים שיירשמו ;
- (5) ניתן צו גירושין, יעביר בית המשפט העתק מהצו לפקיד הרישום במינהל האוכלוסין.

15. גירושין במקרים מיוחדים
בית המשפט ייתן צו גירושין במקרים מיוחדים אלה :

- (1) הוגשה בקשה לגירושין על פי סעיף 14(א), והיה לפחות אחד מבני הזוג פסול דין או מי שמונה לו אפוטרופוס, ייתן בית המשפט פסק דין לגירושין לאחר שנוכח כי פסול הדין או מי שמונה לו אפוטרופוס מסוגל להבין בדבר וכי כל אחד מבני הזוג הסכים לגירושין בהסכמה חופשית ובהבינו את משמעותה ותוצאותיה ;
- (2) נוכח בית המשפט כי לא ניתן לקבל את הסכמת בן הזוג לגירושין מחמת ליקוי נפשי או שכלי שבשלו בן הזוג אינו מסוגל להבין את משמעות הגירושין ותוצאותיהם ;
- (3) נוכח בית המשפט כי אחד מבני הזוג נעדר והסבירות לאתרו נמוכה, וחלפה שנה מיום הגשת הבקשה לגירושין ;
- (4) נתן בית המשפט צו גירושין, יחול סעיף 14(ה).

16. הדין החל בגירושין בני זוג שנישאו במדינת חוץ
נערכו הנישואין במדינת חוץ, ידון בית המשפט על פי חוק מושבם של בני הזוג בשעת עריכת הנישואין ובהעדר מקום מושב משותף, לפי הדין במקום מושבו של אחד מבני הזוג כפי שיראה לו צודק בנסיבות העניין, אולם רשאים בני הזוג לקבוע בהסכם ולשנות את הדין החל על הגירושין בהתאם לחוק מושבם בשעת עשיית ההסכם.

סימן ג': הוראות כלליות

17. מועד הגירושין
הגירושין יירשמו במשרד הפנים ובני הזוג ייחשבו כגרושים החל ממועד מתן צו הגירושין.

פרק ג': עניינים הנובעים מנישואין וגירושין

18. עניינים הנובעים מנישואין או גירושין
בעניינים הנובעים מנישואין או גירושין אזרחיים, לא תהיה תחולה להוראות הדין האישי החל על בני הזוג ; על אף האמור בכל דין, הסמכות הייחודית לדון בעניינים אלה תהיה מסורה לבית המשפט לענייני משפחה.

פרק ד': הוראות מעבר

19. תחולה הוראות חוק זה לא יחולו על ענייני נישואין וגירושין שהחלו לדון בהם לפני מועד תחילתו.
20. נישואין אזרחיים שנערכו לפני תחילתו של חוק זה, בהתאם לדיני מדינת חוץ, דינם כנישואין אזרחיים לפי חוק זה. במדינת חוץ
21. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו של חוק זה. ביצוע ותקנות
22. תחילתו של חוק זה ששה חודשים מיום פרסומו. תחילה

פרק ה': תיקונים עקיפים

23. תיקון חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953³ – בתי דין רבניים (נישואין וגירושין)

(1) במקום סעיף 1 יבוא:

1. "שיפוט בענייני נישואין וגירושין
לבתי הדין הרבניים תהא סמכות שיפוט
בענייני נישואין וגירושין בישראל בכפוף
להוראות חוק הנישואין האזרחיים,
התשע"ד-2014";

(2) סעיף 2 – בטל;

(3) בסעיף 3, אחרי "בין יהודים" יבוא "כאמור בסעיף 1";

(4) בסעיף 4, בסופו יבוא "ובלבד שבני הזוג נישאו בנישואין דתיים בבית דין רבני או שנישאו במדינת חוץ והסכימו שניהם בכתב כי השיפוט יהא נתון לבית הדין הרבני".

24. תיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) – הנישואין והגירושין (רישום)

(1) בסעיף 2, במקום "הפקיד המסדר את הקידושין" יבוא "רשם הנישואין האזרחיים";

(2) בסעיף 2א, בסופו, יבוא "או אצל רשם הנישואין האזרחיים";

(3) סעיף 4א – בטל.

³ ס"ח התשי"ג, עמ' 165.

25. תיקון דבר המלך במועצה על ארץ-ישראל, 1922 עד 1947⁴ –
בדבר המלך במועצה על ארץ-ישראל, 1922 עד 1947

- (1) בסעיף 151(1), אחרי "העדות הדתיות" יבוא "וזאת בכפוף להוראות חוק הנישואין האזרחיים, התשע"ד–2014";
- (2) בסעיף 52, אחרי "תקנות" יבוא "וזאת בכפוף להוראות חוק הנישואין האזרחיים, התשע"ד–2014";
- (3) בסעיף 154(1) אחרי "בסעיף 59" יבוא "וזאת בכפוף להוראות חוק הנישואין האזרחיים, התשע"ד–2014".

26. תיקון חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט–1959⁵ –
תיקון חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות)

- (1) בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), אדם שנישא בנישואין אזרחיים, חיובי המזונות שיחולו עליו ייקבעו לפי הוראות חוק זה ולא לפי דיני האישי";
- (2) בסעיף 3, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), אדם שנישא בנישואין אזרחיים, חב במזונות ילדיו מנישואין אלה לפי הוראות חוק זה ולא לפי הוראות הדין האישי החל עליו";
- (3) במקום סעיף 3א יבוא:
- "מזונות קטין 3א. הוריו של קטין חייבים במזונותיו בשיעור יחסי להכנסותיהם מכל מקור שהוא, בהתחשב, בין היתר, בחלוקת ההחזקה והטיפול בקטין."

⁴ חא"י, כרך ג', עמ' (ע) 2738, (א) 2569.
⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 72.

27. ביטול חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), התשכ"ט-1969⁶ – בטל.
28. ביטול חוק ברית הזוגיות והוראות מעבר (א) חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התשי"ע-2010⁷ (להלן – חוק ברית הזוגיות) – בטל.
- (ב) אדם שהיה רשום במרשם הזוגיות מכוח חוק ברית הזוגיות ורישום היה תקף ביום תחולתו של חוק זה, יירשם כנשוי במרשם האוכלוסין, אלא אם יגיש התנגדות לכך בתוך 30 יום; הועבר הרישום, יחולו על הנרשם כל הוראות חוק זה.
- (ג) השר יקבע הוראות בנוגע לדרך ההודעה לזוגות הרשומים במרשם הזוגיות לחסרי דת על מחיקתם מן המרשם ורישום כנשואים ועל זכאותם להתנגד לכך.

דברי הסבר

כללי

הזכות להינשא היא אחת מזכויות היסוד הבסיסיות ביותר שעל חברה מתוקנת להבטיח לכלל תושביה, ללא כל הפליה. במדינת ישראל היום, זכות זו אינה מובטחת לכל אדם. קיימות קבוצות גדולות אשר המצב המשפטי הקיים אינו מאפשר להן להינשא בישראל. זאת ועוד, זוגות רבים נאלצים להינשא בדרך אשר נוגדת את צו מצפונם.

מטרת הצעת חוק זו היא להסדיר נישואין אזרחיים הזמינים לכל זוג בישראל החפץ בהם – ללא קשר למינם או לדתם של בני הזוג.

הצעת החוק לא נועדה לבטל את ההסדרים הקיימים כיום אלא להוסיף עליהם. מי שיבחר להינשא בדרך הנהוגה היום יוכל להמשיך ולעשות זאת. מטרתה של הצעת חוק זו היא להבטיח כי כל אדם בישראל יוכל להינשא בישראל על פי אמונתו וצו מצפונו.

פרק א': נישואין

סימן א': נישואים לפי בחירה

סעיף 1

הסעיף מגדיר את המונחים הנקובים בו.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 248.
⁷ ס"ח התשי"ע, עמ' 428.

סעיף 2

הסעיף קובע כי הזכות להינשא הינה זכות יסוד שניתן להגבילה רק בחוק שנועד לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש, בדומה לפסקת ההגבלה הקבועה בסעיף 8 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

סימן ב': הוראות כלליות לעניין נישואין אזרחיים

סעיף 4

הסעיף עוסק בתנאי סף אשר על בני הזוג המתחתנים לעמוד בהם, לרבות גילם, מעמדם האישי והקרבה המשפחתית ביניהם.

סעיף 5

הסעיף קובע חובה להסביר לזוג הנישא את משמעות ההליך. הסעיף נועד ליתן מענה לעובדה כי זוגות רבים מבצעים היום את טקסי הנישואין שלהם בלי שקיבלו כל מידע אודות ההשלכות המשפטיות של הטקס אותו בחרו לבצע. התוצאה היא שזוגות רבים נישאים בלי לדעת מהם הכללים המשפטיים ביחס למסגרת הנישואין ובלי שיהיו מודעים לכך שקיימת לפי חוק האפשרות לקבוע כללים חלופיים או כללי עזר בהסכם ובכך להימנע מרוב הבעיות המתעוררות בעת הליכי גירושין ופירוד בין בני זוג.

סעיף 6

הסעיף מגדיר כי שר המשפטים הוא האחראי על החוק ויקבע את התקנות והטפסים הדרושים לשם הסדרת הליכי הנישואין.

סעיף 7

הסעיף מגדיר כי הרשם יוציא תעודת נישואין בסמוך לאחר הנישואין.

סימן ג': מינוי רשמי נישואין

סעיף 8

הסעיף קובע שעריכת נישואין אזרחיים תהיה בסמכות רשמי נישואין אזרחיים.

סעיף 9

הסעיף קובע את הסמכות למנות רשמי נישואין ואת תנאי הכשירות לתפקיד רשם נישואין.

סעיף 10

הסעיף קובע כי הסמכות הייחודית לדון בעניינים של נישואין אזרחיים מסורה לבית המשפט לענייני משפחה, זאת להבדיל מבית דין דתי או בית משפט אזרחי אחר.

פרק ב': גירושין

סימן א': קביעת מסלול גירושין

סעיף 11

לפי סעיף זה, הגירושין, ככלל, יהיו על פי הדרך שבה בחרו בני הזוג להינשא. זוג שנישא בנישואין אזרחיים יתגרש בגירושין אזרחיים והחוק אינו פוגע בסמכות בתי הדין הדתיים לפסוק בגירושין של זוגות שנישאו בנישואין דתיים רשמים של המדינה. במובן זה החוק אינו מבטל את הגירושין הקיימים כיום אלא מוסיף עליהם. גירושין של בני זוג שנישאו בנישואין כפולים – אזרחיים ודתיים רשמיים של המדינה

– ייערכו בבית הדין של העדה הדתית אליה הם משתייכים, כאשר במקרה זה תהיה לבית הדין הדתי סמכות רק לגבי עצם התרת הקשר, בעוד שאר העניינים הכרוכים בגירושין כגון מזונות, משמרות ילדים וחלוקת הרכוש יהיו בסמכות בית המשפט לענייני משפחה.

סעיף 12

כיוון שברוב המדינות הנישואין המוכרים הם הנישואין האזרחיים, סעיף זה קובע כי דרך הגירושין לגבי בני זוג שנישאו מחוץ לישראל תהא אזרחית, אלא אם כן הסכימו בני הזוג אחרת, כלומר אם יש הסכמה של שני בני הזוג שנישאו בחו"ל הם יוכלו לבחור בגירושין בבית דין דתי. הדבר רלוונטי בעיקר לזוגות שנישאו בנישואין דתיים בחו"ל אשר הוכרו על ידי אותה מדינה כנישואין של המדינה, והם עשויים לרצות להתגרש גם בבית דין דתי.

סימן ב': גירושין אזרחיים

סעיף 13

סעיף זה מעניק לבית המשפט לענייני משפחה סמכות ייחודית לדון בגירושין אזרחיים. סעיף זה נועד למנוע מצב בו גירושין אזרחיים יידונו בערכאות דתיות, מה שעשוי להביא לקונפליקט בין הוראות הדין הדתי והאזרחי, וכן נוגד את רצונם של בני זוג שבחרו בדרך גירושין אזרחית.

סעיף 14

סעיף זה נועד לקבוע את עילות הגירושין בגירושין אזרחיים. הוראות הסעיף משקפות את התפיסה לפיה אין צורך בהוכחת אשמה או קיום הסכמה של שני בני הזוג על מנת להתיר את הנישואין. עם זאת, בית המשפט יהא רשאי לעכב מתן צו גירושין בנסיבות שבהן הוא סבור כי יהיה בכך כדי לסייע לפתרון עניין מהעניינים הכרוכים בהליך הגירושין. כמו כן, יהא בית המשפט רשאי לעכב מתן צו הגירושין, כאשר ישנן נסיבות מיוחדות הדורשות זאת, למשל כאשר המבקש הוא בן זוג המונע מבן זוגו, המעוניין בכך, התרת נישואין דתית. הוראה זו נועדה למנוע מצב שבו בן זוג יזכה בהתרת נישואין אזרחית בעוד הוא מעגן את בן זוגו דתית. בנוסף, הסעיף קובע כי יש להמתין שישה חודשים לכל הפחות ממועד הגשת בקשת הגירושין ועד מתן צו הגירושין. הוראה זו נועדה להבטיח שיקול דעת וגמירות דעת מצד הצדדים בהליך הגירושין, ובפרט כאשר להליך זה השלכות על טובתם של ילדים קטינים. יחד עם זאת, בית המשפט רשאי לחרוג מכלל זה, מטעמים מיוחדים שיירשמו. חריג זה נועד לשמש במצבים מיוחדים שבהם אין מקום לעכב את הגירושין, כגון אלימות במשפחה.

סעיף 15

סעיף זה מונה רשימת חריגים בהם יינתן צו גירושין גם בלי שיתמלאו התנאים המנויים בסעיף 14, ובפרט כאשר לא ניתן לקבל הסכמה של שני בני הזוג לגירושין מטעמים שונים הנוגעים לנבצרות של אחד מבני הזוג.

סעיף 16

סעיף זה קובע כללי ברירת דין ברורים למקרה של נישואין שנערכו מחוץ לישראל, כדי למנוע חוסר בהירות והתדיינות סבוכות בשאלה זו. הסעיף קובע כי הדין שיחול על גירושין אלה יהיה הדין במקום מושבם, קרי מקום מגוריהם של בני הזוג בעת שנישאו, וזאת בהתבסס על ההנחה שהייתה להם ציפייה

סבירה שזהו הדין שלפיו יחולק הרכוש או יוכרעו עניינים אחרים הקושרים לנישואין. לבני הזוג אפשרות להתנות על כך ולקבוע, בהסכמה, שהדין שיקבע את זכויותיהם עם הגירושין יהיה הדין של מקום מושבם הנוכחי, קרי הדין הישראלי.

סימן ג': הוראות כלליות

סעיף 17

בדומה לצווים אחרים אשר ניתנים על ידי בית המשפט, צו הגירושין נכנס לתוקף החל מהמועד שבו ניתן על ידי בית המשפט ולא במועד הרישום. ההיגיון העומד ביסוד הוראה זו הוא מניעת מצבים שבהם עקב בעיות טכניות או אי יכולת לרשום את צו הגירושין, לא ייכנסו לתוקף הוראות אחרות בפסק דין או בחוק אשר מותנות באקט הגירושין (כגון מועד איזון המשאבים בין הצדדים, מזונות, פינוי מדור, זכויות הקיימות בחוק למשפחות חד הוריות וכיוצא באלו).

פרק ג': עניינים הנובעים מנישואין וגירושין

סעיף 18

מטרת פרק זה היא להסדיר מסגרת אזרחית שתדון בעניינים הנובעים מנישואין וגירושין אזרחיים או מנישואין וגירושין דתיים, שלא הוסדרו עד לחקיקת חוק זה. העניינים הנובעים מנישואין וגירושין כוללים, בין השאר, החזקת ילדים, מזונות והסדרי רכוש בין בני הזוג.

אין בכוונת סימן זה לפגוע בהסדרים שהיו קיימים ביחס לנישואין או לגירושין דתיים שנערכו במסגרת בתי הדין הדתיים ערב חקיקת חוק זה או שיערכו במסגרת סמכויות בתי הדין גם לאחר חקיקת חוק זה.

על פי הצעת החוק, הסמכות הבלעדית לדון בעניינים הנובעים מן הנישואין והגירושין האזרחיים תהא מסורה לבתי המשפט לענייני משפחה. במקרה של נישואין או גירושין אזרחיים לא תהיה תחולה לדין האישי (הדין הדתי) של בני הזוג, אלא יחולו הוראות החוק הנוכחי וכן הפסיקה שנקבעה על ידי בתי המשפט לענייני משפחה בעניינים שונים הקשורים לנישואין וגירושין.

פרק ד': הוראות מעבר

סעיפים 19 עד 22

הוראות המעבר בהצעת חוק זו נועדו להשוות את מצבם של זוגות שנישאו בטרם כניסתו של החוק לתוקפו לזוגות שיינשאו לאחר חקיקת החוק. על אף האמור, כדי למנוע אי ודאות משפטית, מוצע לקבוע כי על זוגות שכבר החלו להתדיין בטרם חקיקת החוק ימשיך לחול הדין שחל ערב חקיקתו.

פרק ה': תיקונים עקיפים

סעיף 23

חוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), התשי"ג-1953, מתייחס למצב משפטי שבו קיימת עבור זוג יהודי רק דרך אחת להינשא ולהתגרש בישראל. עם הרחבת אפשרויות הבחירה בחוק זה יש לתקן את החוק, כך שיתאים לקיומה של אפשרות נוספת להינשא ולהתגרש בישראל.

סעיף 24

תיקון פקודת הנישואין והגירושין (רישום) כדי להעניק את הסמכויות המתאימות לרשם הנישואין האזרחיים.

סעיף 25

הסעיף מבצע תיקונים בדבר המלך במועצה על ארץ ישראל 1922 עד 1947, המהווה דבר חקיקה מנדטורי, על מנת להתאימו למציאות החדשה שיוצר החוק של קיום נישואין וגירושין אזרחיים עבור בני כל הדתות המוכרות בישראל.

סעיף 26

החוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט–1959, מתייחס למצב המשפטי שבו קיימת רק דרך דין תורה כדרך להינשא ולהתגרש בישראל וכפועל יוצא מכך מחיל בסעיפים 2(א) ו-3(א) את הדין האישי, שהוא דין דתי, על המתדיינים בענייני מזונות. לאור הרחבת אפשרויות הבחירה, הן לגבי דרך הנישואין והגירושין והן לגבי הערכאה שתדון בעניין המזונות, מוצע ליצור בתוך כל אחד מסעיפים אלו מסלול התדיינות בנושא המזונות שאינו מתנהל על פי הדין האישי, אלא על פי ההוראות האזרחיות הרלוונטיות.

סעיף 27

חוק שיפוט בענייני התרת נישואין (מקרים מיוחדים וסמכות בין-לאומית), התשכ"ט–1969, נועד לקבוע את הערכאה הדתית שתדון בעניינים של בני זוג בני דתות או עדות שונות. עם מתן אפשרות לבני זוג להינשא בנישואין אזרחיים בישראל והסדרת התחום, ניתן לבטל חוק זה.

סעיף 28

חוק ברית הזוגיות לחסרי דת, התש"ע–2010, אינו רלבנטי לאחר חקיקת הוראות חוק זה, ועל כן יש לבטלו תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות לגבי בני זוג רשומים.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/236; הוסרה מסדר היום ביום ט' בתמוז התשס"ט (1 ביולי 2009); פ/18/1827; הוסרה מסדר היום ביום כ"ח באייר התש"ע (12 במאי 2010)), על ידי חבר הכנסת אופיר פינס-פז (פ/18/1837) ועל ידי חבר הכנסת שלמה מולה וקבוצת חברי הכנסת (פ/18/3245; הוסרה מסדר היום ביום כ"ה בתמוז התשע"א (27 ביולי 2011)) ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חבר הכנסת ניצן הורוביץ וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/769; פ/19/778) ועל ידי חבר הכנסת דב חנין (פ/19/1003).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בסיוון התשע"ד – 2.6.14